

Обґрунтування

до рішення НКРЕКП про зупинення дії окремих положень постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на період дії в Україні воєнного стану»

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Так, підпунктом 7 пункту 1 Постанови № 332 встановлено настанови учасникам ринку електричної енергії щодо уникнення операцій на ринку електричної енергії, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт·год за розрахунковий період, здійснення аналізу адміністратором розрахунків та оператором ринку врегулювання учасниками ринку такої від'ємної сальдованої величини та наслідки такого врегулювання.

Відповідно до абзацу другого підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332 від'ємна сальдована величина – це різниця між сумарним обсягом купівлі електричної енергії учасником ринку за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) та імпорту електричної енергії та сумарним обсягом продажу електричної енергії учасником ринку за ДД, на РДН та експорту електричної енергії за кожний розрахунковий період.

Водночас, відповідно до абзацу четвертого підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332, адміністратор розрахунків застосовує санкції до учасників ринку, зокрема за здійснення врегулювання від'ємної сальдованої величини шляхом купівлі обсягів електричної енергії на внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) за наявності операцій з продажу на РДН в один розрахунковий період.

Крім того, у разі якщо від'ємна сальдована величина сформувалась за розрахунковий період, у якому на РДН заявлений обсяг продажу був меншим за заявлений обсяг купівлі, адміністратор розрахунків не вживає заходів, передбачених абзацом четвертим підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332.

Також варто зазначити, що масштабні руйнування завдані енергосистемі внаслідок збройної агресії проти України призвели до дефіциту генеруючої потужності, та як наслідок, до збільшення потреби в імпорті електричної енергії, необхідності застосування заходів з примусового зменшення відбору (споживання) електричної енергії для балансування енергосистеми та ускладнення можливості точного прогнозування учасниками ринку своєї торгової діяльності на ринку, що в свою чергу є одним із основних елементів господарської діяльності учасників ринку на ринку електричної енергії.

За таких умов, виникає необхідність забезпечення можливості застосування учасниками ринку усіх можливих інструментів для мінімізації обсягів небалансів електричної енергії, що виникають з причин, які не залежать від здійснення ними господарської діяльності на ринку електричної енергії, та необхідність залучення додаткових обсягів імпорту електричної енергії.

Разом з цим, листом від 29.05.2024 № 01/32441 НЕК «УКРЕНЕРГО» надано пропозиції щодо внесення змін до підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332, що передбачають допустиму кількість випадків від'ємної сальдованої величини, в межах яких до учасника ринку не застосовуються санкції, перегляд обсягів допустимого перевищення обсягу від'ємної сальдованої величини, або призупинити на певний період (декада/місяць) здійснення контролю за від'ємною сальдованою величиною на більше ніж 1 МВт·год (включно) за розрахунковий період, або не застосовувати санкції, передбачені цим підпунктом, до учасників ринку, що здійснюють імпорт електричної енергії.

Водночас, оператор системи передачі (у ролі адміністратора розрахунків) та оператор ринку зобов'язані здійснювати аналіз врегулювання учасниками ринку від'ємної сальдованої величини. Так, якщо за результатами аналізу буде виявлено ознаки вчинення учасниками ринку дій, які не є ринковими та які спрямовані на вчинення маніпулятивних дій чи є спробою маніпулюванням на ринку електричної енергії, оператор системи передачі (у ролі адміністратора розрахунків) має інформувати Регулятора про відповідні випадки для подальшого вжиття заходів щодо відновлення дії абзаців четвертого та п'ятого підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332

Ураховуючи зазначене Департамент енергоринку пропонує до розгляду комісії проєкт змін до Постанови № 332, яким передбачено призупинення дії абзаців четвертого та п'ятого підпункту 7 пункту 1 Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про зупинення дії окремих
положень постанови НКРЕКП
від 25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024 та від 06 травня 2024 року № 271/2024, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Зупинити дію абзаців четвертого та п'ятого підпункту 7 пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану».

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття та діє до 01 липня 2024 року.

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК

Національна енергетична компанія

вул. С. Петлюри, 25, м. Київ, 01032,
тел.: +38 044 238-38-38, факс: +38 044 238-32-64,
e-mail: nec-kanc@ua.energy, web: ua.energy,
код ЄДРПОУ 00100227

НКРЕКП

№ _____

Про потенційні ризики зменшення обсягу імпорту електроенергії

Враховуючи критичну необхідність максимізації імпорту для забезпечення балансової надійності, а також істотні зміни в умовах функціонування ринку електричної енергії через запровадження нових цінових обмежень, які вступають в дію з 31 травня 2024 року (на торговий день 01 червня 2024 року), вважаємо, що в учасників ринку можуть виникнути обставини, при яких може порушуватись норма пункту 1.7 постанови НКРЕКП від 25.02.2022 №332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (зі змінами).

Враховуючи це, вважаємо за доцільне, пом'якшити умови контролю за торговими операціями, які здійснюють імпортери щодо контролю за перевищенням від'ємної сальдованої величини на більше ніж 1 МВт·год (включно) за розрахунковий період.

Зокрема, через очікувану істотну зміну поведінки багатьох учасників ринку через нові цінові обмеження на ринку електроенергії пропонуємо розглянути доцільність запровадження таких можливих пом'якшень:

1. Запровадити допустиму кількість випадків та або обсягів допустимого перевищення обсягу від'ємної сальдованої величини на більше ніж 1 МВт·год (включно) за розрахунковий період

або

2. Призупинити на певний період (декада/місяць) здійснення контролю за від'ємною сальдованою величиною на більше ніж 1 МВт·год (включно) за розрахунковий період

або

3. На певний період часу призупинити контроль за дотриманням від'ємної сальдованої величини на більше ніж 1 МВт·год (включно) за розрахунковий період для імпортерів електричної енергії.

ДОКУМЕНТ ПІДПИСАНО КЕП

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000005B9023007799B200

Підписувач Скрипник Олег Іванович

Дійсний з 15.02.2023 15:26:51 по 15.02.2025 15:26:51

НЕК "Укренерго"

Вих. № 01/32441

від 29.05.2024

Пропонуємо розглянути це питання на найближчому засіданні НКРЕКП, щоб не допустити невиправданих обмежень дій учасників ринку, що у свою чергу може призвести до зменшення надходження імпорту електричної енергії.

Член правління

Скрипник О.І.

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Пунктом 1 частини другої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що ринок електричної енергії функціонує на принципах, зокрема:

забезпечення енергетичної безпеки України;
забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів.

Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 19.09.2018 за № 1076/32528 (далі – Правила безпеки постачання), встановлюють, зокрема, критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії.

Відповідно до положень розділу VIII Правил безпеки постачання Міненерго спільно з Регулятором, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснюють моніторинг безпеки постачання електричної енергії в Україні, який має охоплювати, зокрема:

межі операційної безпеки;
баланс попиту та пропозиції на ринку електричної енергії;
заходи щодо покриття максимального навантаження та недопущення дефіциту генеруючих потужностей.

Ураховуючи викладене вище та з метою прийняття виваженого рішення, після аналізу та опрацювання результатів моніторингу Департамент енергоринку розгляне питання щодо підготовки та оприлюднення проєкту рішення НКРЕКП.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

UB
НКРЕКП
№1156-22.3.1/24 від 22.05.2024
КЕП: Сідоров І. В. 22.05.2024 15:57
3FAA9288358EC00304000000A3223200957AC500
Сертифікат дійсний з 30.10.2023 до 29.10.2025 23:59